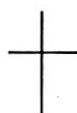

Fr. Bazilij Valentin

O.F.M., M.B.E.

In Memoriam

Pater Bazilij Valentin O.F.M., M.B.E.

*Umrli v starosti 73 let za srčno kapjo,
v soboto, 26. julija 1997 v melbournški bolnišnici
Pogreb na slovenskem pokopališču v Kealorju,
Melbourne, v soboto, 2. avgusta 1997*

Rojen v Ljubljani 29. avgusta 1924. Redovno obleko dobil leta 1941, mašniško posvečenje pa mu je v Lemontu (ZDA) podelil leta 1950 škof dr. Gregorij Rožman. V Avstralijo prišel leta 1956. Enainštirideset let opravljaj dušnopastirsko delo; bil socialni delavec in kulturnik. Napisal leposlovno delo *Tonček s potoka* - iz slovenščine prevedeno v nemški, francoski in hrvaški jezik. Petindvajset let urejeval verski in kulturni mesečnik *Misli*.

V sence večnosti

Marjetka Smrekar

*V nepričakovanem,
trudnem hipu se zdrzneš,
oči gledajo, begajo:
še živiš...
A pride trudnost,
koraka ni več.
Pogrezaš se...
Molk je zdaj tvoj...
Oči ti zaprte mehka roka.
Iz prostora dokončnosti
greš v prostor nadaljevanja,
ti, človek,
upornik, ljubitelj življenja.
V tvojih zaprtih očeh
slutim...
O, veličastna je ta slutnja.
Spi, spočij se, človek,
da boš lahko zaživel
v srcu resničnega Življenja!*

Kako nas je ljubezen do rodne grude strnila v eno v času osamosvajanja Slovenije! Želel bi samo, da bi tega duha slovenskega bratstva nikoli ne izgubili - ostal naj bi med nami ter nas družil v močno narodno skupnost zavednih Slovencev in obenem tudi dobrih državljanov naše druge domovine Avstralije.

*Fr. Bazilij Valentin O.F.M., M.B.E.
/Iz "Naša Bitka za Slovenijo"/*

Pater Bazilij Valentin - življenjepis

Pater Bazilij Valentin se je rodil v Ljubljani 29. Avgusta 1924. Pri krstu je prejel ime Albin. Družina Valentin je živel v Rožni dolini, v župniji sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani. Imel je dve sestri, Tončko in Ančko, ki živita v Ljubljani. Imel je tudi polsestro Hedviko iz očetovega prvega zakona, ki je živel v Avstriji in je že pred nekaj leti umrla. Mladi Albin je obiskoval osnovno šolo na Viču. Že kot mlad fant se je pridružil ministrantom v viški fari, katero vodijo frančiškani. Ob njihovem lepem zgledu se je navdušil za red sv. Frančiška, ko je v njem dozorel tudi duhovniški poklic. Po četrti gimnaziji je zaprosil za vstop v frančiškanski red, dobil je redovno obleko leta 1941 ter začel noviciat - leto preizkušnje v Novem mestu - skupaj z dvema sonovincema. Po končanem letu noviciata je napravil začasne redovne obljube. Nato je v Ljubljani nadaljeval gimnazijo. Vojna vihra in komunistična revolucija je začasno prekinila tek njegovega življenja. Bil je poklican k domobrancem in bil dodeljen kot sanitejec domobranski postojanki na Korenu pri Polhovem gradu. S ponosom je rad pripovedoval o tem poglavju svojega življenja, ko je skrbel za ranjence, obenem pa je bil kot frančiškan ostalim soborcem močna pobuda in zgled za pošteno življenje. Ob koncu vojne se je z drugimi mladimi frančiškanskimi študenti umaknil v Avstrijo. Tam sem z njim delil usodo begunskega življenja, najprej v Liencu, v vzhodnih Tirolah, nato pa v Spittalu ob Dravi, na Koroškem. Nekaj časa je bil v avstrijskem samostanu v Schwatzu, kjer je opravil duhovne vaje in položil slovesne ali doživljenjske obljube. Vrnil se je v begunsko taborišče v Spittal na Dravi, kjer je skupaj z nami nadaljeval gimnazijske študije na slovenski gimnaziji, ki je bila priznana od zaveznikov. Tam je tudi maturiral. Začel je z bogoslovnim študijem v Schwatzu v Avstriji. Leta 1948 smo se vsi frančiškanski bogoslovci preselili v Bocen in tam nadaljevali bogoslovje. Naslednje leto pa je spet prišla selitev, ko smo bili povabljeni, da nadaljujemo bogoslovje skupaj z ameriškimi Slovenci na ameriških Brezjah v Lemontu. Tja smo prispeli z ladjo pred božičem leta 1949. Pater Bazilij je bil že v zadnjem letniku bogoslovja in je naslednje leto, 29. junija 1950 v Lemontu prejel mašniško posvečenje, ki mu ga je podelil škof dr. Gregorij Rožman. Prav tam je teden pozneje pel novo mašo. Nastavljen je bil za urednika slovenskega verskega mesečnika "Ave Marija", ob nedeljah pa je pomagal pri dušnem pastirstvu v okoliških župnijah.

Leta 1956 je prišel klic iz Avstralije. Pater Bernard Ambrožič ga je prosil naj mu pride pomagat med tukajšnje slovenske priseljence, ker je bil sam že v letih. Pater Bazilij se je takoj odzval vabilu in se takoj po prihodu na peto celino z vsem navdušenjem predal delu za naše izseljence. V Kew je dobil zajetno stavbo "Padua Hall", ki jo je preimenoval v Baraga House in začel s hostelom za fante. Veliko število naših mladih fantov je po prihodu v Avstralijo dobilo pri patru dom z vso oskrbo, saj jim je bil kakor oče in jim pomagal v vseh mogočih težavah. Ti fantje, ki so v večini že vsi družinski očetje, se s hvaležnostjo spominjajo patra Bazilija in se vsako leto zberejo v Baragovem domu ter obujajo spomine na življenje v tem domu ob patrovi skrbni roki.

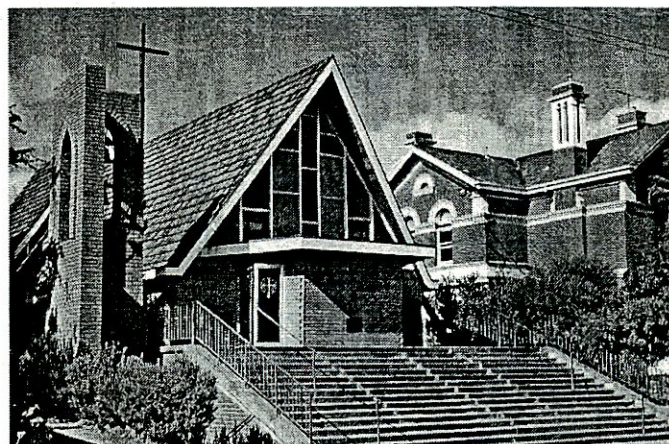
Pater Bazilij je poleg Baragovega doma in dušnega pastirstva skrbel tudi za novodošle rojake. Sprejemal jih je, ko so prišli z ladjo v melbournsko pristanišče, obiskal jih je v Bonegilli in marsikomu preskrbel stanovanje pri naših ljudeh ter jim celo poskrbel za zaposlitev. Obenem pa je začel zbirati sredstva za novo cerkev sv. Cirila in Metoda. Povabil je v Avstralijo slovenske redovnice ter jim kupil hišo, kjer so takoj po prihodu odprle otroško varstvo in ga vodile nad deset let. Gledal je v bodočnost in vedel, da bodo naši rojaki v starosti potrebovali slovenski dom za upokojenje. S pomočjo rojakov mu je uspelo, da stoji tu ob cerkvi lep, domač Dom matere Romane. Večini nas je le površno znano, koliko skrbi, potov po uradih, načrtovanja in moledovanja je bilo potrebno, da ta dom stoji: patru Baziliju je bilo to povsem nekaj naravnega in se ni ustrašil nobenega napora in zaprek s strani občinskih birokratov, vse je pogumno premagal iz ljubezni do Boga in do slovenskega izseljenca.

Tudi za otroke je poskrbel, da so imeli slovenski pouk. Sestram je zaupal Slomškovo šolo, ki so jo vodile vsa leta do odhoda. Tudi po njihovem odhodu je poskrbel, da so še danes učiteljice na razpolago v tej šoli. Prav tako je njegova zamisel počitniška kolonija na Mt. Elizi za mladino in starše vsako leto v januarju. Na splošno je imel pater veliko organizatorskih sposobnosti in je znal uskladiti sodelovanje rojakov pri njegovih zamislih in načrtih, svoje navdušenje pa prenesti na okolico in jo tako pritegniti k delu za skupnost. Veliko je s svojimi nastopi pomagal pri ustanavljanju društev. Bog ga je obdaril z dobro mero talentov, ki jih je pridno uporabljal v dobro bližnjega.

Pater Bazilij je dušnopastirsko oskrboval poleg slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda v Kew, tudi rojake v St. Albansu, Geelongu, Wodongi in Morwellu. Prva leta po prihodu je vsaka dva meseca potoval v Adelaido in tudi tam ustanovil misijon Sv. Družine, kakor tudi slovensko društvo, ki je v juniju praznovalo 40-letnico ustanovitve.

Ime patra Bazilija je tesno povezano s slovenskim izseljenstvom v Avstraliji in bo z zlatimi črkami zapisano v zgodovino. Ob njegovem odhodu iz tega sveta se čutimo osirotele, izguba je nedomestljiva. Tolaži pa nas zavest, da sedaj uživa pri Bogu bogato plačilo za njegovo nadvse nesebično in požrtvovalno delo. Kot sin sv. Frančiška asiškega, ki je bil njegov ideal, je živel preprosto in skromno, ves se je razdajal, da bi drugi imeli lepše življenje.

In nauček se je oglasil iz cerkve sv Cirila in Metoda v Kew in naznanil nepričakovani odhod patra Bazilija

Cerkev sv. Cirila in Metoda v Kew

V poznih nočnih urah v soboto zvečer je zazvonil telefon in na drugi strani žice se je oglasil p. Valerijan iz Sydneya, delegat p. provincijala slovenske province. Nepričakovano sporočilo: sobrat p. Bazilij se je poslovil in odšel k Bogu...

Čeravno mi je p. Valerijan ta isti večer že dvakrat sporočil o nenadni bolezni, me je novica globoko pretresla. Samo deset dni prej smo imeli slovenski frančiškani srečanje v Kew, kot redno vsa prejšnja leta. Nihče ni pričakoval, da bi bilo to poslednje srečanje.

V nedeljo zjutraj je pričel zvoniti telefon že pred šesto uro: sem že slišal, da je p. Bazilij umrl? Jutro se je sprevrglo v globoko žalost tudi pri nas v Adelaidi, saj je p. Bazilij hodil na pastoralne obiske dolgih dvajset let. Naše rojake je pripravljaj na skupno življenjsko pot, krščeval in tudi spremljal k večnemu počitku. Večina rojakov je bila z njim povezana in zato je njegova smrt še toliko bolj odjeknila v naši mali skupnosti. Njegova velika želja je bila, da bi tudi slovenska verska skupnost v Južni Avstraliji imela svoje versko središče, kjer bi se lahko rojaki zbirali in častili Boga, prejemale zakramente in tolažbo v svoji lastni cerkvi. Njegove želje so šle skoraj v pozabo, ko je prepustil misijon p. Ferjanu, z mojim prihodom pa je želja zopet oživela in se uresničila. S kakšnim velikim veseljem je spremljal gradnjo iz Melbournu in ko je bila cerkev blagoslovljena, je bil tudi njegov trud poplačan. Težko je opisati koliko kilometrov je napravil po Južni Avstraliji, samo da bi pomagal rojakom. Veliko ljudi se tega spominja danes z veliko hvaležnostjo, nekateri pa so to hote ali nehote pozabili. Tudi slovenskega kluba morda ne bi bilo, saj je bil pater tisti, ki je rojake, videč kako so osamljeni in nebolgljeni z mislijo, da bi imeli svoje društvo, povezoval med seboj in tudi zato mu dolguje slovenska skupnost v Južni Avstraliji veliko hvaležnost.

Veliko je tudi rojakov, ki jim je p. Bazilij ne samo pomagal iz emigrantskih taborišč, temveč tudi potem, ko so prišle življenjske preizkušnje in nepričakovani križi - pomagal jim je duhovno pa tudi materialno. Vsak rojak bi lahko pisal o doživetjih s patrom dolge in resnične zgodbe. Med vsem je bilo tudi veliko prijetnih trenutkov... tako pri Milanu in Pavli Čeligoj radi povedo kako je bil oče Milan v službi, mama Pavla pa na vrtu, mali Miro pa v hiši; naenkrat je nekdo potrkal na vrata in ko je Miro zagledal p. Bazilija, je stekel na vrt in kričal: "Mama, mama, stric pater Bazilij, stric pater Bazilij!" Ali ko je prišel k Mautnerjevim, Kristi in Franciju in sedaj že tudi pokojni Kristi Golob ali Šajnovim, kjer se je okrepčal in počutil izredno domače. Ostal bo le lep spomin in globoka hvaležnost.

Brat, p. Bazilij, zahvaljujem se ti v imenu naše slovenske skupnosti za vse kar si dobrega storil in naj ti bo Bog plačnik in nam naj odpusti, če smo bili kdaj do tebe krivični. S tvojim odhodom je nastala velika vrzel in zaključeno je obdobje v katerem si samega sebe popolnoma daroval za blagoslov bližnjega.

Dragi Bazilij! Prosi za našo skupnost, da bi v povezanosti ostala zvesta Bogu in slovenski materi. Počivaj v miru Božjem!

P. Janez Tretjak, Adelaide

O Prijatelju

Pred leti, ko sem še pogosto službeno potoval v Melbourne in tam prenočil, sem vedno poklical p. Bazilija in ga vprašal, če ima zame pristo sobo. Odgovor je bil vedno isti - kadarkoli prideš boš več kot dobrodošel.

Pri prvih obiskih sem mu tudi povedal, da bom verjetno prišel domov pozno - nikoli nisem vedel kdaj bom doma. Baragov dom v Kew je bil moj dom v Melbournu. Večkrat kot ne, sem prišel domov šele precej pozno ponoči - in vsakokrat me je Bazilij, nasmejan in dobre volje, počakal z že pripravljeno kavo. Od začetka sem se počutil dolžnega, češ, revež dela ves dan, pa še ponoči nima miru. Pa kot sem kasneje videl, ni bilo tako. P. Bazilij je opravljal vsa svoja "pisarniška" dela, kakor tudi urejevanje *Misli*, šele ponoči, in to dostikrat šele do jutra.

Pri takih najinih klepetih sva postala dobra prijatelja. Pripovedoval mi je vse svoje skrbi in težkoče, kmalu se mi je zdelo, da sem mu postal kot njegov spovednik.

Vselej, pri vsem ogromnem delu, ob skrbi za Baragov dom, za Dom sester, ki je bil v bližini, je nakupoval še vso hrano in nasploh skrbel za vse kot pravi hišni gospodar. Bil pa je poln življenja in večni optimist. Nekoč mi je pripovedoval o svojih načrtih za sedanji Dom počitka Matero Romane. Imel je pripravljen natančen proračun, koliko zemljišča bi potreboval in seveda koliko bo vse to stalo. Številke so se mi zdele astronomske - svaril sem ga, da je skoraj nemogoče da bi kdaj odplačal take dolgove - pa mi je, kot vedno, odgovoril: Bog mi bo pomagal! In tako je tudi bilo.

Ko je ustanovil Baragov dom, ni bil njegov namen sprejeti le Slovence ampak je to postal dom vseh brezdomec, ne glede na njihovo versko prepričanje ali narodnost. Kjerkoli je srečal kakšnega reveža, na klopi v parku ali kje na tleh, ga je pripeljal domov, mu dal prenočišče in hrano za nekaj časa zastonj. Ko jim je našel službo so ti fantje lahko še vedno stanovali pri njemu za malenkostno ceno.

Dostikrat sem mu tudi omenil, ko sem videl nekatere njegove stanovalce, da se bojim, da ga bo kdaj kdo napadel itd. pa se je nasmejal: ti si preveč črnogled, to so sami dobri fantje! Zanj ti fantje niso predstavljali nobenih preglavic, zanj so bili vsi ljudje - osebe, ki so bile potrebne pomoči in podpore - vse to so dobili pri patru v Baragovem domu.

Dragi prijatelj, pogrešali te bomo - pozabili pa nikoli!

Miša Lajovic

Bivši senator v zveznem parlamentu Avstralije

Iz Veleposlaništva Republike Slovenije Canberra

Veleposlaništvo Republike Slovenije je sprejelo z veliko žalostjo vest, da se je za vedno poslovil pater Bazilij, eden od največjih stebrov slovenstva v Avstraliji.

Svoje življenje je posvetil slovenski skupnosti v Melbournu in Avstraliji na način, kot to lahko stori le velika osebnost in plemenit človek.

Želimo se zahvaliti za njegove prijateljske nasvete, ki so nam pomagali k boljšemu razumevanju življenja, dela in potreb slovenske skupnosti. Pogrešali bomo njegovo pomoč in sodelovanje.

Sam sem izgubil odličnega prijatelja, ki mi je bil vedno pripravljen podati roko. Pogrešal bom odkrit in prijazen pogovor s patrom Bazilijem.

Slava njegovemu spominu!

*Aljaž Gosnar
odpravnik poslov*

V slovo

Pater Bazilij Valentin, O.F.M., M.B.E., je odšel - brez slovesa. Ni imel časa za poslavljanje. Delu in skrbi za druge je dal prednost. Sam je živel, rekel bi, kar po špartansko. Za svoje osebno ugodje ni maral. Zvesto je služil Bogu in pomagal sočloveku.

Neomajen pokončni mož, ki je rekel in zapisal kar je mislil in to kar so mu posebej zamerili drugače misleči. Resnica je bila zanj svetinja in zaradi nje je moral zapustiti domovino, ki jo je tako zelo ljubil.

Domoljub - svoje življenje je posvetil slovenstvu in Slovincem; svojim rojakom, mladim in ostarelim. Zgradil jim je cerkev, starostni dom in nudil zavetje zavrženim in osamelim. Častnim sestram je pomagal do svojega doma, ustanovil je knjižnico in slovensko šolo. Upravljal, pisal in urejal je najstarejši versko kulturni mesečnik v Avstraliji. Za svoje delo za slovensko skupnost je prejel visoko kraljičino odlikovanje O.B.E. (Order of the British Empire)

Aktivno se je vključil in pomagal pri vseh dejavnostih za osamosvojitve naše domovine Slovenije, ki jo je nadvse ljubil in se zanjo tudi žrtvoval. Kljub njegovi skromnosti, bo marsikaj o njegovem velikem doprinosu ostalo zapisanega v njegovih *Mislih*.

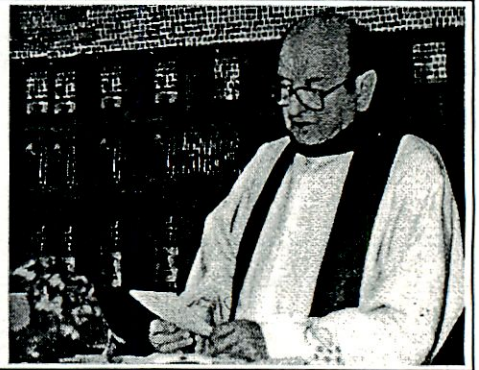
To je bil naš pater! Frančiškanski duhovnik, skromen človek, vendar velikan po srcu in duhu - naš duhovni oče in prijatelj.

Hvala vam, dragi pater Bazilij, za vse kar ste storili za nas in našo skupnost. Ostali nam boste v trajnem spominu. Bog poplačaj!

*Alfred Brežnik
častni konzul RS z družino - Sydney*

Ob izgubi patra Bazilija Valentina naše globoko sožalje celotni avstralski skupnosti, predvsem pa rojakom v Melbournu, frančiškanskim sobratom v Avstraliji in Sloveniji ter patrovim sorodnikom v domovini.

Družina Alfreda Brežnika - Sydney

Pater Bazilij bere oznanila pri maši v cerkvi v Kew

Ob izgubi patra Bazilija

Patra Bazilija poznam od leta 1957, vedno sva se dobro razumela in mislim, da je njegova smrt velika izguba za ves slovenski rod, ne samo za nas, avstralske Slovence. Prav gotovo bo tudi izguba za mojo družino, ki ga je nadvse spoštovala. Vem, da se bodo o patru Baziliju rapisali mnogi, jaz pa naj s svojo zgodbo dodam tem pričevanjem le še en dokaz kako zelo cenjen je bil. Nekoč sem naročil taksi, ki me je peljal s sydneyskega letališča domov. Pogovor je nanesel na Slovenijo in taksist, sicer iranski musliman, je vzkliknil: "Slovinci! Ja, ja, to je tudi pater Bazilij iz Melbournu. Pred 25 leti me je pobral z ladje, tako kot druge fante in me peljal v svoj Baragov dom v Kew, tam organiziral moje prve dneve in mesece v Avstraliji... oh, ne! njega ne bom nikoli pozabil! To je najboljši človek na svetu! Ali še ni kardinal?"

Kaj še dodati k tej zgodbi kot to: Dragi Bazilij, hvala ti za dolgoletno delo za Slovence v Avstraliji! Hvala ti za tvoj pogum in trdno neomajno voljo, s katero si sledil svojim instinktom in upanjem, da bo Slovenija nekega dne le neodvisna, samostojna demokratična država. Ne samo mi v Avstraliji, tudi Slovenija bi ti morala postaviti spomenik! Počivaj v zasluženem miru!

Dušan in Saša Lajovic - Sydney

Vsem Slovincem v Avstraliji izrekam globoko sožalje ob izgubi nenadomestljivega rojaka, predanega duhovnika in velikega človeka patra Bazilija. Prav gotovo ga bodo pogrešali predvsem melbournški verniki in bralci Misli.

*Dušan Lajovic
častni konzul RS za Novo Zelandijo*

Konzulat Avstralije

Trg Republike 3/XII
1000 Ljubljana
Slovenija

Ob žalostni novici o smrti patra Bazilija, ustanovitelja Slovenskega doma in Slovenske cerkve v Melbournu, vsem Slovincem v imenu Konzulata Avstralije v Ljubljani izrekam globoko sožalje.

Izguba je za avstralske Slovence tem bolj boleča tudi zato, ker jih je zapustil plemeniti človek, ki je že štirideset let v dobri misli združeval Slovence v tej daljni deželi in bodril slovenski duh ter nudil duhovno in moralno podporo vsem mladim prišlekom, ki so se znašli v tujem svetu, tako daleč od rodne Slovenije.

Pater Bazilij nam bo ostal v trajnem spominu!

*Viktor Baraga
častni konzul*